

Intro met de kinderen:

Wel 's gehoord van het Purimfeest/Lotenfeest?

Gesprek over het verhaal van Ester en Mordekai en Haman, de redding van de Joden.

Over het verkleden (prins/prinses), de ratel en het stampen met de voeten als de naam 'Haman' genoemd wordt, en de Hamansoren/mutsen.

Preek

Volk van God, geliefde gemeente van Jezus Christus,
br/zr jonger of ouder, welkome gast, luisteraar/kijker thuis,

Vandaag viert het Joodse volk het [dia1] Purimfeest.

Het is een vrolijk en uitbundig feest, een beetje vergelijkbaar met Carnaval.

Mensen verkleden zich, doen maskers voor, zijn uitgelaten, drinken (te) veel.

Ze verwennen elkaar met zoete lekkernijen, zoals Hamansoren/mutsen.

In de synagoge gaat het er wat ingetogener aan toe, en wordt de boekrol van Ester gelezen.

En iedere keer als de naam Haman in het verhaal genoemd wordt, stampen de mensen met de voeten of ratelen ze met de ratel – want die naam mag niet meer gehoord worden!

[dia2] Je kunt je denk ik wel voorstellen dat het Purimfeest voor de Joden een blij feest is. Echt een bevrijdingsfeest.

Het plan is dat je hele volk zal worden uitgeroeid, dat alle mensen van dezelfde etniciteit als jij (en dus ook jijzelf) mogen worden uitgemoord.

En als die plannen dan niet doorgaan, of sterker nog, precies omgedraaid worden, dan is de opluchting en feestvreugde natuurlijk groot!

Het is een prachtig verhaal, dat van Ester, vol onverwachte en verrassende wendingen.

Allereerst al dat het joodse meisje [dia3] Hadassa na een miss-verkiezing de plaats inneemt van koningin Vasti, en Ester – ster – wordt aan het Koninklijke hof.

Dat kan geen toeval zijn, al is de manier waarop het allemaal gebeurt niet zo verheffend.

Hoe zeg je dat ook? *God kan met onze kromme stokken rechte slagen slaan...*

Dan Esters oom [dia4] Mordekai, die een aanslag tegen de koning weet te voorkomen.

En [dia5] Haman, de belangrijkste raadgever van de koning, die een psychologische machtsstrijd met diezelfde Mordekai aangaat, omdat Mordekai weigert voor hem te buigen.

Het duivelse plan dat daarna aan Hamans brein ontsnapt, om niet alleen die ene Jood Mordekai te doden, maar met hem tegelijk ook maar even al zijn volksgenoten.

Hij krijgt toestemming van de koning om het *pur*, het lot te werpen, en daarmee te

bepalen wanneer deze voor het rijk 'gevaarlijke bevolkingsgroep' mag worden vernietigd.

Mordekai die op Ester inpraat en haar onder druk zet om bij de koning aan te kaarten dat haar volk zal worden uitgeroeid: *Wie weet ben je juist koningin geworden met het oog op een tijd als deze...*

Ester, die, met hangende pootjes maar toch!, naar de koning gaat en hem en Haman te eten uitnodigt, maar het hoge woord voortdurend uitstelt en de spanning opbouwt. Haman, die alvast een hoge paal laat oprichten waarop Mordekai gespietst zal worden. En dan die nacht waarin de koning niet kan slapen en zich laat voorlezen uit het geschiedenisboek. Hoe hij besluit zijn redder eer te bewijzen, en Haman vraagt hoe hij dat moet doen. De ijdele Haman die denkt dat het over hemzelf gaat en als hoogste eer bedenkt dat je op het paard van de koning, met de koningsmantel om, en de kroon op het hoofd door de straten van de stad mag rondrijden. [dia6]

En die goddelijke ironie dat Haman dit met Mordekai moet doen.

Prachtig – je ziet het voor je, Haman die daar voor het paard van de koning loopt met zijn aartsvijand Mordekai erop in koninklijke allure, en knarsetandend uitroept: *zo gebeurt met iedereen die de koning eer wil bewijzen!*

Wat zal Haman die nacht slecht geslapen hebben...

De ontwikkelingen volgen elkaar daarna in snel tempo en komen tot een bijzondere ontknoping. [dia7]

Haman wordt ontzenuwd als de moordenaar van het volk van de koningin.

De koning is ontzettend kwaad op hem en laat hem ophangen aan de paal die Haman bedoeld heeft voor Mordekai.

En Mordekai die de plaats van Haman mag innemen...

De actie die vervolgens op touw wordt gezet om de Wet van Meden en Perzen (die niet terug te draaien is – belachelijk natuurlijk om menselijke regels zo onschendbaar te maken!) met een zelfde Wet van Meden en Perzen van haar kracht te beroven.

En dan de dag waarop het allemaal gebeuren moet, die door het *pur* vastgestelde dag, waarop de Joden vernietigd zouden worden, maar waarop ze zich nu mogen verdedigen. De dertiende van de twaalfde maand.

De dag waarop uiteindelijk het omgekeerde gebeurt: [dia8] *het waren juist de Joden die hun belagers in hun macht kregen.*

De angst voor de Joden en in het bijzonder voor Mordekai zit er goed in.

Alleen al in Susa (de koningsstad) worden 500 Jodenhaters gedood, waaronder de zonen van Haman.

Zo zit het verhaal van Ester vol verrassende wendingen, en gebeurt uiteindelijk steeds precies het omgekeerde van wat was gedacht en bedoeld: niet de Joden, maar de Jodenhaters worden uitgeroeid.

[dia9] Nu hebben mensen het altijd vreemd gevonden dat dit verhaal in de Bijbel staat.

Want God wordt in het hele verhaal niet 1x genoemd, en wat is er de betekenis ervan?

Veel uitleggers twijfelen er zelfs aan of het wel echt gebeurd is.

Ze denken dat het een prachtig sprookje is, maar geen historische gebeurtenis.

Want al heeft de genoemde koning Ahasveros (= Xerxes) echt bestaan, nergens wordt zijn vrouw Vasti of Ester genoemd.

En hij was weliswaar een liefhebber van mooie vrouwen, maar zou hij echt zo dom zijn om in zijn eigen rijk een burgeroorlog uit te lokken?

Tegelijk zitten er veel dingen in het verhaal die precies kloppen met hoe de situatie toen in het Perzische Rijk was.

Wat voor mijzelf doorslaggevend is voor de waarheid, is dat je tendensen die vaker in de Bijbel voorkomen, hier terug ziet keren.

En dan denk ik aan de haat van het [dia10] volk van Amalek tegen het volk Israël.

Dat is, zou je kunnen zeggen, een van de rode draden door de geschiedenis van Gods volk.

Want Haman is niet zomaar een omhooggevalen Pers, nee, hij wordt in 3:1 [dia11] *de zoon van Hammedata, een nakomeling van Agag* genoemd.

Nu zouden er gelijk allerlei belletjes moeten gaan rinkelen (gebeurt dat ook?)

Want wie is Agag?

[dia12] *Agag* is de koning van de Amalekieten (waarschijnlijk is het hun koningstitel, net zoiets als het Egyptische *farao*.)

En Amalek heeft wat tegen Israël. En da's niet toevallig. Want uit Genesis 36:12,16 blijkt dat Amalek een zoon is van [dia13] Ezau.

Welke rode draad ga je nu ontdekken?

[dia14] **Jakob tegenover Ezau.** De strijd om het eerstgeboorterecht. Met Gods keus voor Jakob (*Jakob heb ik liefgehad, Ezau heb ik gehaat = verworpen*)

[dia15] **Israël tegenover Amalek.** Amalek dat het volk Israël dat o.l.v. Mozes uit Egypte terugkeert heel gemeen in de rug aangevalt. God helpt zijn volk om Amalek te verslaan (Exodus 17:8v).

[dia16] **Israël tegenover Bileam.** Bileam de profeet die Israël wil vervloeken, maar het in plaats daarvan zegent, en voorspelt dat Israëls koning *groter wordt dan Agag* (Numeri 24:7).

[dia17] **Saul tegenover Agag.** Koning Saul verslaat de Amalekieten maar verzuimt de koning te doden. Samuel verwijt het hem, en doodt Agag dan zelf (1 Samuel 15:33)

[dia18] **David tegenover Edom.** Doeg, een nakomeling van Edom/Ezau doodt de priesters van JHWH nadat een van hen David heeft geholpen op zijn vlucht voor Saul (1 Samuel 21).

En nu kun je daar dus achter zetten: [dia19] **Mordekai tegenover Haman.**

En ik zou er nog een aan toe willen voegen: [dia20] **Jezus tegenover Herodus.** Herodus, ook een nakomeling van Edom/Ezau probeert namelijk de geboorte van de zoon van David te niet te doen, door alle baby's in Betlehem te doden.

En nu begrijp je hopelijk dat het om meer gaat dan een psychologische krachtmeting tussen een omhooggevalen Amalekiet en een even machtsbeluste Jood.

[dia21] **Het gaat hier om het voortbestaan van het Joodse volk, Gods uitverkorenen.**

En dat betekent op dat moment niet meer en niet minder dan dat ook de aangekondigde komst van de Messias uit dat Joodse volk op het spel staat.

Hier zie je ten diepste dat de duivel bezig is het plan van God te dwarsbomen.

Het is het [dia22] slangenzaad tegenover het vrouwenzaad (Genesis 3:15).

Het is de duivel, die vanaf het begin weet dat hij de verliezer is, maar zich daaraan niet gewonnen geeft, en intussen probeert zoveel mogelijk [dia23] onheil en verderf te stichten, ja uiteindelijk Gods reddingsplan te verhinderen.

Tegenover de levende God die de redding van zijn in zonde gevallen mensheid op het oog heeft en er alles aan doet en rustig doorwerkt om zijn belofte waar te maken en de Redder aan de mensheid te geven in zijn lieve Zoon Jezus Christus.

Maar het heeft er steeds wel om gespannen! Dat is wel duidelijk.

Denk aan Openbaring 12: [dia24] de draak die geconcentreerd is op de vrouw die een kind baart, en dat kind wil verslinden, en als dat hem niet lukt, de vrouw achterna jaagt. Dat is de werkelijkheid achter alles wat gebeurt, wat gebeurd is en wat zal gebeuren. Als Hamans plan door zou zijn gegaan, dan zouden er in het hele Perzische Rijk geen Joden meer zijn geweest.

En bedenk daar dan bij dat Palestina/Kanaan onderdeel uitmaakte van dat Rijk. Dus ook de wel naar Kanaan teruggekeerde Joden zouden allemaal zijn vernietigd... Het is Gods werk geweest dat Hij het vreselijke plan heeft verhinderd, omdat Hij zijn uitverkorenen liefheeft en de Messias nog niet is geboren uit het nageslacht van Abraham! Als Hamans plan toen was doorgedaan dan hadden wij – menselijkerwijs gesproken – nu geen Redder gehad.

[dia25] *Men werpt het lot in een mantel, de HERE bepaalt hoe het valt*, Spreuken 16:33. Daarom – hoezo komt God niet voor in het verhaal van Ester?!

Onwillekeurig denk je bij de plannen van Haman aan die andere Jodenhater met een H: Adolf Hitler.

En aan hoe zijn plan helaas wel door is gegaan, waardoor [dia26] miljoenen Joden in de gaskamers en concentratiekampen van het Derde Rijk zijn omgekomen.

Een onvoorstelbaar trauma.

Je kunt voorstellen dat Joden in de geest van Mordekai en Ester vechten voor hun leven, voor hun bestaan, voor hun voortbestaan. Met de strategie dat je je vijand altijd net een slag voor moet zijn.

Je kunt je ook voorstellen dat de Joden nog steeds het Purimfeest met overgave vieren als hun bevrijdingsfeest, als het feest van de ommekeer; dat vreugde en blijdschap met Purim overheersen.

Tegelijk heeft het iets pijnlijks.

Ommekeer – bevrijding: ok. Belangrijk, zeker: Gods hand in de geschiedenis.

Maar er is daarna meer gebeurd. De openbaring van de Godsgeschiedenis is doorgedaan.

Jezus is gekomen. Hij is de Messias die geboren moest worden.

En Hij brengt de ware ommekeer: van dood naar leven. (HA)

Hij geeft de echte bevrijding: uit de banden van de dood en van de heerser van de dood.

Daaraan gaan helaas nog steeds heel veel Joden voorbij.

Ze zijn nog niet verder gekomen dan Purim.

Terwijl het ware Paaslam reeds is geslacht. [dia27]

Pijnlijk, dat juist zo velen van dit uitverkoren volk waaruit de Messias is voortgekomen, en dat in Esters tijd zo wonderbaarlijk gespaard is mee om de Messias voort te kunnen brengen, pijnlijk dat uitgerekend zo velen uit dit begenadigde volk de Messias niet erkennen.

Laten we daarom bidden en blijven bidden voor onze oudste broer, die niet beseft wie hij is en wat ie heeft.

De strijd gaat door. Israël is continue alert op haar voortbestaan te midden van een onrustige Arabische wereld.

We horen en lezen van nieuw antisemitisme (=Jodenhaat), ook hier in Nederland.

Dat is erg. Dat is schokkend. Daar mogen we niet aan toegeven, nooit niet.
Laten we ook in ons eigen spreken over de Joden wat dat betreft een wacht voor onze mond plaatsen. En beseffen dat het onze oudste broer is.
Dat we voortkomen uit, geënt zijn op, de zelfde stam. [dia28]
En hen vertellen over de Jood Jezus Messias.
Om de definitieve ommekeer te ontdekken en het feest van Pasen mee te vieren.
Want het Joodse volk zal worden blijven bewaard (dat heeft God beloofd), maar nu niet meer om de Messias voort te brengen, maar om tot geloof in de ware Messias Jezus te kunnen komen.
Zoals in Romeinen 11 staat: God blijft hen liefhebben – en heel Israël zal worden gered.

Amen
[dia29]

Gebed na de preek

Vader in de hemel, JHWH, God van Abraham, Isaak en Israël. Dank U wel voor wie U bent, en voor wat U hebt gedaan, doet, en zult doen. Dat U de constante bent in deze onrustige en steeds wisselende wereld. Dat U een plan hebt en beloftes doet, en dat U eraan werkt dat uw plan wordt uitgevoerd en uw beloftes waar gemaakt. Zo mogen we U kennen en zo kunnen we op U vertrouwen.

We danken U dat U een geschiedenis bent aangegaan met mensen, ook na de val in zonde in het Paradijs. Dat het uw plan is mensen te redden en verlossen uit handen van uw tegenstander de duivel. Dat U het door U uitverkoren volk Israël alle eeuwen door hebt bewaard, ook in duivelse omstandigheden.

Dank U dat U uit dit begenadigde volk de Messias, de Redder van de wereld geboren deed worden: uw eigen lieve Zoon Jezus.

Dank U dat wij in Hem mogen geloven als ook onze Heiland. Geef dat geloof nog aan veel meer mensen HERE. En in het bijzonder bidden we U dat voor ons oudste broer, Israël, het Joodse volk. Wat is het verdrietig HERE dat juist uit dit volk zovelen aan uw Zoon voorbijgaan. Zegen de evangelieverkondiging aan hen. Laat bij hen de bedekking van het hart vallen iedere keer als zij de Schriften lezen. En massaal komen tot erkenning van Jezus Messias. Laat zo uw plan uitkomen dat heel Israël behouden zal worden.

Zegen het werk dat Yachad doet vanuit onze kerken, en maak onszelf ook steeds meer bewust van de blijvende bijzondere positie van uw oude volk – dat U echt uw waarheid nimmer zult krenken, maar eeuwig uw verbond gedenkt.

Zegen de Messiasbelijdende gemeentes hier in Nederland en elders.
(Voorbedes)